

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2010. december 13-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. évi költségvetési koncepciója

Az előterjesztést készítette:

Dömötör Klára Edit
Adó-Pü. iroda vezető

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta: -----

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

Kutasiné Nagy Katalin
jegyző

E L Ő T E R J E S Z T É S
Felsőlajos Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2010. december 13-i ülésére

Tárgy: Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. évi költségvetési koncepciója

Iktatószám: II/807/1/2010.

Az Államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv. 70.§. előírása értelmében a polgármesternek november 30-ig, a helyi önkormányzat Képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig kell benyújtania a jegyző által elkészített következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót. E kötelezettségnek eleget téve, a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően, az abban foglalt határidőt betartva kerül benyújtásra, illetve megtárgyalásra a következő évi költségvetési koncepció.

A költségvetési koncepciót a költségvetés képződő bevételeinek, az önkormányzat kötelezettségeinek figyelembevételével kell összeállítani. Ebben a tervezési szakaszban kell és lehet áttekinteni a következő évre vonatkozó szakmai feladatokat és elképzeléseket .A koncepció előkészítése időszakában kell számba venni a forráslehetőségeket és rangsorolni a feladatokat. Összefoglalva tehát a koncepció készítés lényege az, hogy kerüljön meghatározásra a költségvetés tervezésének szempontrendszere, legyen kimutatva, hogy a működési és felhalmozási jellegű kiadások finanszírozásán felül mutatkozik-e szabad forráslehetőség, vagy forráshiánnyal kell számolni. A Pénzügyminisztérium honlapján megjelent a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat, amely alapját képezi a költségvetési koncepció összeállításának. A magyar gazdaságot jellemző folyamatokat, így a gazdaság teljesítőképességét 2011-től egyrészt a globális világgazdasági válság negatív hatásainak kifizetése, másrészt a kormányzat új növekedésorientált gazdaságpolitikájának alkalmazása révén várhatóan mind a külső, mind a belső feltételek oldaláról a megelőző időszaknál kedvezőbb tendenciák alakítják majd. Az elmúlt évekre jellemző mélyválságból való kilábalás azonban csak fokozatosan történhet meg.

A kedvezőbbé váló külső és belső feltételek között a gazdaság már 2011-ben is dinamikusabbá válik, a GDP növekedése elérheti a 3 százalékot. Az infláció üteme 2011 évben 3,5% körül alakul.

A 2011. évi költségvetési politika kiemelt feladata, hogy az államot a közérdek szolgálatába állítsa, ennek érdekében a rendelkezésére álló eszközökkel elősegítse a munkahelyteremtést és a bürokrácia leküzdését. Mindezek biztosítására az alábbi főbb területeket kezeli kiemelten a 2011. évi költségvetési törvény:

- **Foglalkoztatás, gazdaságélénkítés**
- **Családpolitika**
- **A kormányzati működés és szervezetrendszer átalakítása**
- **Ágazati célkitűzések**
- **Adó- és járulékpolitikai célkitűzések**

A 2011. évi költségvetés tervezett intézkedései jelentős mértékben érintik az önkormányzatokat és közszférát is. Összességében a kiadási előirányzatok 5%-os csökkenésével kell számolni.

Az eddig ismertetett általános információk és a költségvetési törvény tervezetében szereplő normatív és egyéb támogatási adatok csak tájékoztató jellegűek, mert a koncepció készítésének időpontjában folyik annak parlamenti tárgyalása és a különböző módosítási javaslatok megvitatása. Ezért a koncepció készítésének időpontjában nagyon kevés konkrét információ áll az önkormányzat rendelkezésére. Mindezek ellenére a legfontosabb célok meghatározásához figyelembe vettük az érvényben lévő korábbi testületi határozatokat,

szakmai koncepciókat és az idevonatkozó hatályos felsőbb szintű jogszabályi előírásokat is. Mivel a koncepció készítés időpontjában mind a bevételi források, mind pedig a kiadási tételek nagyságrendje még nem teljes körűen ismert, a tételes számszaki előterjesztéssel még nem áll módomban foglalkozni. Ez alól kivételt képeznek az önkormányzat saját bevételei, amelyeket megpróbálunk becslés alapján megállapítani, illetve számszerűsíteni.

Néhány gondolattal szeretném érzékeltetni a helyi önkormányzatok 2011. évi forrás szabályozását:

Helyi önkormányzatok támogatása

A helyi önkormányzatok támogatását a központi költségvetési kapcsolatokból származó források – az állami hozzájárulások és támogatások, az átengedett személyi jövedelemadó, továbbá az EU-s források társfinanszírozása – valamint az Európai Unióból érkező támogatások együttesen határozzák meg. A törvényjavaslat önkormányzati gazdálkodást meghatározó rendelkezéseit, a gazdálkodás pénzügyi feltételrendszerét áttekintve megállapíthatjuk, hogy 2011-ben is elmarad az önkormányzatok gazdálkodásának átfogó reformja.

A feladat és hatásköri rendszer lényegi változtatására nem kerül sor, a gazdálkodás pénzügyi feltételrendszere alapvetően változatlan. A helyi önkormányzatok központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételei együttesen a 2010. évi bázis előirányzathoz viszonyítva várhatóan csökkennek. Az átengedett személyi jövedelemadó helyben maradó része önkormányzatunknál az előző évihez képest 4,8%-al csökken. Azt jelen pillanatban még megbecsülni is nehéz lenne, hogy ezen belül egyes önkormányzatok milyen mértékben részesednek az átengedett SZJA másik forráseleméből, amelyet jövedelemkülönbség mérséklése címen kap az önkormányzat és amelynek nagyságrendje településünkön meghatározó jelentőségű. Úgy gondolom, hogy hasznos dolog óvatosnak lennünk, mert így elkerülhetünk esetlegesen adódó kellemetlen meglepetéseket is.

Bevételek várható alakulása:

Állami támogatások

Az önkormányzatok forrásszabályozásának főbb jellemzői a jövőben is a normativitás és a feladatarányosság.

Az állami támogatások aránya a következő évben is meghatározó nagyságrendet képvisel a bevételi források között. Ezért egyáltalán nem mindegy, hogy a támogatás mértéke hogyan változik. Előzetes információk alapján és a költségvetési tárgyalások jelenlegi szakaszának megfelelően a normatív támogatások fajlagos értékei általában csökkennek, illetve szinten maradnak. A jelenlegi információk csak arra elegendőek, hogy megbecsüljük a normatív támogatások várható nagyságrendjét, de úgy tűnik, hogy önkormányzatunk egy bázisszintű normatív támogatással is elégedett lehet. Attól függetlenül, hogy 2011. évben sem számolunk közvetlenül oktatási normatív támogatásokkal nem mindegy, hogy azok mértéke hogyan alakul, mert a működés során támogatásokkal és saját bevétellel nem fedezett részt önkormányzatunknak a gesztor intézmény felé meg kell téríteni. Az előző évhez képest kedvező változásnak számít, hogy várhatóan az oktatást érintő normatívák és a kistérségi támogatás növekedni fog, amely önkormányzatunkra nézve több millió forint forrásnövekedést jelenthet. A növekedés nem a normatív támogatások fajlagos mértékének növekedéséből, hanem a mutatószám (tanuló létszám, óvodai létszám) emelkedéséből származik.

Személyi jövedelemadó

A törvény szerint a személyi jövedelemadóból a helyi önkormányzatokat - a korábbi évekkal azonos arányú – 40 %-os részesedés illeti meg. Ez azt jelenti, hogy a településre kimutatott személyi jövedelemadó 8%-a illeti meg közvetlenül a települési önkormányzatot. A további

32 % pedig a települési önkormányzatokat - a bevételeiben meglévő aránytalanságok csökkentését szolgáló - jövedelem-differenciálódás mérséklése címén illeti meg. Az átengedett személyi jövedelemadó a központi költségvetés alapján, mint már említettem 4,8%-kal csökken az előző évhez képest.

Gépjárműadó

A gépjárműadó bevétele az önkormányzat összes bevételeinek több mint 10 %-át teszi ki, tehát jelentős bevételi forrássá minősült. A gépjárműadóról szóló 1991.évi LXXXII. tv. alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 100 %-a továbbra is az önkormányzatot illeti meg. Mivel adómérték emelés nem történik, lényegében az előző évi bevétel nagyságrendjével, illetve jó esetben szerény növekedéssel is számolhatunk. Ez számszakilag azt jelenti, hogy kb. 10 millió Ft lesz a gépjárműadó bevétel.

Egyéb adók és bírságok

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni - a települési önkormányzat által beszedett – személyi jövedelemadó 100%-a a földterület fekvése szerinti települési önkormányzatot illeti meg az eddigieknek megfelelően. Itt meg kell azonban jegyezni, hogy eddig ilyen címen bevételhez az önkormányzat nem jutott.

A települési önkormányzat jegyzője által külön jogszabályban meghatározott esetben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege, környezetvédelmi felügyelőség által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30 %-a az illetékes települési önkormányzatot illeti meg.

A szabálysértési pénz – és helyszíni bírságból származó önkormányzati költségvetési elszámolási számlára, vagy annak alszámlájára érkezett bevétel 100 %-a – független a jogerős kiszabást végző szervtől- az önkormányzatot illeti meg.

Ezek a forrás-nemek eddig az önkormányzat számára nem jelentettek számottevő bevételt, de azért foglalkozunk vele a koncepcióban, mert bármikor előfordulhatnak ilyen bevételek.

Helyi adók

A saját bevételeink legjelentősebb tétele a helyi iparüzési adó. Várhatóan ez a bevételi forrás nem fog csökkenni az előző évi jelentősen megnövekedett összeghez képest. Bízunk abban, hogy ez az adóbevétel, közel bázis szinten befolyik az önkormányzat forrásai közé, amelynek összege kb. 25 millió forint lehet. Továbbra is az a célunk, hogy a nettó árbevételek az előző évhez képest ne csökkenjenek, illetve az adó alapjának növekedése (árbevétel növekedés) miatt esetleg emelkedjenek. Bízunk abban, hogy az eddigi potenciális adóbefizetők megmaradnak, sőt esetleg újjal, vagy újakkal egészülnek ki, és így nem kell számolnunk az iparüzés adó bevételeinél kieséssel, sőt reménykedhetünk némi növekedésben is.

A helyi adók közül lényegesen kisebb jelentőséggel bír az idegenforgalmi adó. Ennek bevétele kiszámíthatatlan, befolyása igen rapszodikus. Többletbevétellel nem számolunk. Egyébként ezen bevételi forrás több éves átlaga 50 eFt körül van.

Alaptevékenység bevételei és egyéb bevételek

Ezek a bevételi források nem meghatározó jelentőségűek, de azért nem is elhanyagolhatóak (bérleti díjak, kamatbevételek, stb.). Ezek együttes várható bevétele 1,2 millió forint.

Mivel a központi költségvetési támogatások az önkormányzatok dologi kiadásainak növelésére forrástöbbletet nem tartalmaznak, a saját bevételek növelésének jelentősége megnövekszik. Ezért törekedni kell arra, hogy minden lehetséges eszközt kihasználjunk ezen források növelése érdekében.

Előző évi pénzmaradvány

Valószínűnek látszik, hogy az előző évhez hasonlóan számolhatunk jelentősebb összegű pénzmaradvánnyal. Ha ez a várakozás valósággá válik, nagy megnyugvást jelenthet az önkormányzat számára, mert jelentősen hozzájárulhat a pénzügyi stabilitás megőrzéséhez. Amennyiben a helyi iparüzési adó és a gépjárműadó 2010. évi teljesülése eléri, vagy meghaladja az előirányzatot, akkor véleményem szerint 10-15 millió Ft összegű pénzmaradvánnyal számolhatunk.

Felhalmozási célú bevételek

A felhalmozási bevételek különböző tárgyi eszközök és egyéb önkormányzati vagyon esetleges értékesítéséből befolyt összeg lehet, ill. a jövő évi pályázatokon elnyerhető támogatások összege. Mivel a leírt források teljesen bizonytalanok, még becsülni sem lehet a nevezett forrásokból befolyó összeget. Sajnos az utóbbi időben évek múltak el úgy, hogy ilyen címen bevételi forráshoz nem jutott az önkormányzat.

Kiadások várható alakulása

Az előzőekben ismertetett bevételi lehetőségek figyelembevételével állítottuk össze elképzeléseinket a kiadások alakulásáról.

A helyzetet reálisan mérlegelve – konkrét számok ismerete nélkül- megállapítható, hogy az önkormányzat helyzete nehéz, de kezelhető. Elképzelhető, hogy rosszabb esetben az önkormányzat bevételei csökkennek, jobb esetben pedig szinten maradnak. A jelenlegi helyzet így arra ösztönöz bennünket, hogy óvatosan kezeljük a jövő évi költségvetést a kiadások vonatkozásában is. Külön megemlíteném, hogy a korábbi költségvetési koncepciókhoz hasonlóan nagy veszélyt rejteget a kialakult pénzügyi és gazdasági válság okozta infláció és az ezzel összefüggő egyéb gazdasági körülmények hatása.

Személyi juttatások alakulása

A központi irányelvek kötelező bérnövekedéssel nem számolnak. A makrogazdasági prognózisok szerint a költségvetési szférában a reálkeresetek nem növekednek.

Ami a szabályozást illeti:

- marad a 2010-ben hatályos közalkalmazotti illetménytábla, valamint a köztisztviselői illetményalap
- a bérrendszerekben a soros előmenetek hatása jövőre is érvényesül.

Az önkormányzatnál dolgozó köztisztviselők személyi juttatásait és az ezzel kapcsolatos egyéb kiadásokat pénzeszköz átadás formájában jövő évben is az eddigi gyakorlatnak megfelelően meg kell finanszírozni a lajosszisei önkormányzat felé. A 2011. évi nettó bérek alakulását előre nehéz kiszámítani, hiszen amellet, hogy a köztisztviselők illetmény alapja és a közalkalmazotti bértábla sem változik, jelentős változás lesz az Szja törvényben. Az adó mértéke egységesen 16%-ra csökken, viszont változik a kedvezmények rendszere. Várhatóan további változásokra lehet számítani a béren kívüli juttatások rendszerében is. A természetbeni juttatások egy része után a munkáltató egységesen 16% adót fog fizetni, szemben az előző évi 25%-al.

Munkaadót terhelő járulékok

A munkaadót terhelő társadalombiztosítási járulékok mértékei 2011 évben az előző évhez képest nem változnak. Tehát ez azt jelenti, hogy ezen kiadások az előző évhez képest csak akkor változnak, ha az ehhez kapcsolódó bruttó bérkiadások is módosulnak, hiszen azok alapján számíthatódnak.

Dologi kiadások

A dologi kiadások központi költségvetési hozzájárulásból történő emelésére – hasonlóan a korábbi évekhez- az elkövetkező évben sem lesz lehetőség. E kiadások bővülése a helyi bevételi lehetőségek fokozottabb kiaknázása révén valósulhat meg, illetve még tovább kell szigorítani e téren a takarékosagot, valamint az olcsóbb beszerzési lehetőségek kihasználását. Amennyiben a források mégis lehetővé tennék, akkor mindenképpen célszerű és indokolt lenne egy inflációt követő növekedést megvalósítani. Ez fokozottan vonatkozik az energiahordozók költségeire.

Szociális kiadások alakulása

A közfoglalkoztatás eddigi bonyolult rendszerét egyszerűbben áttekinthető és finanszírozható Nemzeti Közfoglalkoztatási Program váltja fel. Ennek keretében megszűnik az önkormányzati közcélú foglalkoztatás, a munkaügyi központok által szervezett közhasznú foglalkoztatás és megszűnik a hagyományos önkormányzati közmunka program.

A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program lényege, hogy az állam egységes rendszerben, azonos forrásból, azonos értékeken, prioritásokon alapuló szabályozás mentén nyújt pályázatos támogatást a (közfoglalkoztatással érintett) többlet munkahelyek létrehozására. A közfoglalkoztatás közmunka révén valósul meg. A közfoglalkoztatás visszautasítása a törvény erejénél fogva automatikusan kizár a további ellátásból. A szociális és gyermekjóléti ellátás esetében 2011-ben az előző évhez képest várhatóan nem lesz lényeges változás. Ez a megállapítás nem vonatkozik a rendszeres pénzbeli ellátásokra akkor, ha a nyugdíjminimum összege megváltozik. Ezen ellátások nagyságrendje ugyanis a minimum nyugdíj összegétől függ.

Sport és egyéb szervezetek támogatása

Mint minden kiadási tétel nagyságrendjét, úgy ezt is befolyásolják a rendelkezésre álló források. Mivel önként vállalt feladatról van szó elképzelhető, hogy bázisszintű, de legfeljebb az önkormányzat működési és egyéb kiadási tételeinek növekedésével azonos szintű emelés várható. Ezen a területen szeretnénk ha a sakk szakkör is bekerülne a támogatottak közé és forráslehetőségtől függően a templom építése kapcsán a Felsőlajosi Templomért Alapítvány is további támogatásban részesülne még.

Felhalmozási kiadások

Az intézmények működtetése (attól függetlenül, hogy tagintézményi társulásban működnek) - tehát általában a működőképesség biztosítása - mindenképpen prioritást élvez, ugyanis itt a kötelező feladatok végrehajtásáról van szó. Ezért felhalmozási kiadásokra csak a működési kiadások biztosítása után megmaradó források használhatók fel. Ezen kívül – amennyiben nem kell működtetésre fordítani – a felhalmozási forráskeretet bővíti a különböző tárgyi eszközök, egyéb önkormányzati vagyon esetleges értékesítéséből befolyt összeg, pályázati összegek.

A korábbi évekről, illetve évről sem sajátságos sem pedig pályázaton nyert befejezetlen beruházásunk nincs.

Amennyiben a működési költségek biztosítása mellett lehetőségünk nyílik felhalmozásra, akkor javaslom, hogy a következő beruházások mindenképpen élvezzenek prioritást:

- **500 fm járda megépítése**
- **szilárd burkolatú belterületi utak felújítása (pályázat esetén)**
- **játszóteri eszközök beszerzése, építése (pl.: óvodai homokozó)**
- **szükséges számítástechnikai, informatikai eszközök beszerzése**
- **faluház fűtésének korszerűsítése**

Intézményi beruházás esetén a kiadások finanszírozása a két önkormányzat külön megállapodása alapján történik az intézményi társulási megállapodás szerint.

Tartalék alakulása

A költségvetés összeállítása illetve a tervezés során mindenképpen törekedni kell arra, hogy valamilyen mértékű tartalék rendelkezésre álljon az önkormányzat részére. Erre nagy szükség van a tervezés során nem ismert, menet közben jelentkező különböző többletkiadások, vagy bevételecsökkenések fedezetére. Ezen kívül – amennyiben nem rendelkezünk tartalékkal – szinte lehetetlenné válik a különböző pályázatokon való részvétel.

Összegezve

Az eddigiekben ismertetett feltételrendszer lényegében a parlament elé terjesztett törvénytervezet alapján került előterjesztésre. Azonban a koncepció készítés időpontjában még olyan kevés konkrét információval, illetve ismeretanyaggal rendelkezünk, hogy a koncepció mind a bevételi oldalról, mind pedig a kiadási oldalról eléggé megalapozatlannak tűnhet.

Várható, hogy a koncepció alapját képező ismeretekhez képest az adatok, szabályozások bizonyos része módosulni fog az önkormányzatok tekintetében is. Reméljük, hogy ezek a módosulások önkormányzatunkra nézve kedvező hatást fognak jelenteni.

A 2011. évi költségvetés előkészítésének jelenlegi szakaszában, mostani ismereteink szerint elmondható, hogy az előző évhez hasonlóan nehéz, de nem reménytelen helyzetben vagyunk. Ennek alapvető oka egyrészt az, hogy a források – főleg, amelyek az állami támogatásokat illetik – csökkenésével kell számolnunk, másrészt pedig nagyon bizonytalan a pénzügyi és gazdasági válság további kimenetele.

Enyhítheti helyzetünket az a tény, hogy várhatóan nagyobb összegű pénzmaradvánnyal számolhatunk. Az év hátralévő részében (lényegében egy hónap) mindent meg kell tenni, hogy ez az összeg minél nagyobb legyen.

Természetesen az előzőekben ismertetett koncepció az önkormányzat egészére vonatkozik, tehát benne foglaltatik az önkormányzat tagintézményi keretek között működő óvodai nevelés és iskolai oktatás is.

Mindenképpen el kell érni, hogy feladataink végrehajtásához sem rövid, sem pedig közép vagy hosszabb távú hitel felvételhez ne kelljen folyamodni. Ez alól kivételt képezhet a bevételek és kiadások nem azonos időben való teljesülése miatti folyószámla-hitel igénybevétele.

Az előterjesztésben foglaltak alapján kérem, szíveskedjenek megvitatni a 2011. évi költségvetési koncepciót és a tervezési elvek meghatározásával döntsenek a költségvetési tervezés további menetéről.

Határozati javaslat

...../2010.(....)ÖH.

**Felsőlajos Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2011. évi
költségvetési koncepciója**

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megvitatta a 2011. évi költségvetési koncepciót és a tervezői munka további feladatait az alábbiak szerint határozza meg:

A költségvetés véglegesítése során a következő alapelveket kell érvényesíteni:

- A bevételek tervezésénél reálisan számba vehető és teljesíthető előirányzatok kialakítására kell törekedni.
- A tagintézmény, valamint az egész önkormányzat működési feltételeinek biztosítása elsőbbséget élvez.
- Új fejlesztés csak megfelelő pénzügyi fedezet esetén kezdhető.
- Törekedni kell arra, hogy a kötelezően előírt átsorolásokat, jubileumi jutalmakat minden területen biztosítani kell, a feladatokat változatlan állományi létszámmal kell megoldani.
- Törekedni kell arra, hogy a dologi kiadások legalább inflációt követő növekedése beépüljön a következő évi költségvetésbe.
- Törekedni kell a fejlesztési célú források feltárására annak érdekében, hogy a koncepcióban felsorolt és fel nem sorolt, de szükségszerűen felmerülő beruházási, felújítási feladatok végrehajthatók legyenek.
- Az előre nem látható esetek kezelhetősége és a pályázatokon való részvételek érdekében a költségvetésben általános tartalékot kell képezni.

Felelős: Képviselő-testület, polgármester

Határidő: 2010. december 13.
2011. február 15.

Felsőlajos, 2010.december 2.

Juhász Gyula
polgármester